

nosti relativně nízký. Zhruba 3 % českých žáků svými dovednostmi nedosáhla ani na nízkou úroveň čtenářské gramotnosti.

Šetření PIRLS se zaměřuje na hodnocení úspěšnosti žáků ve čtení v rámci dvou široce pojatých účelů čtení – čtení pro získání literární zkušenosti (spojené s literárními texty) a čtení pro získání a používání informací (spojené s informačními texty). Dále testové úlohy hodnotí dovednosti žáků v uplatňování čtyř postupů porozumění textu (vyhledávání a vyvozování, interpretace a posuzování).

Podobně jako u celkového výsledku, i na škálách podle účelu čtení můžeme u českých žáků pozorovat za posledních 15 let statisticky významné zlepšení, které nastalo již v roce 2011. Od té doby se výsledky na škále literárních textů nezměnily, na škále informačních textů, která souvisí se čtením souvislých i nesouvislých učebních textů naučné literatury, pozorujeme od roku 2011 mírné zhoršení.

Při prokazování čtenářských dovedností si čeští žáci vedli lépe ve vyhledávání informací a vyvozování závěrů, kde u nich pozorujeme průběžné zlepšování již od roku 2001 (viz graf 1). Na škále interpretace a posuzování textu, dovedností, které vyžadují propojování informací z různých částí textu, uvažování o textu jako o celku nebo o názoru či záměru autora, se čeští žáci zlepšili pouze mezi lety 2001 a 2011, v roce 2016 se jejich výsledek opět zhoršil.

Souhrnně se nerovnoměrný vývoj ve sledovaných dvou oblastech čtenářské gramotnosti projevil stagnací celkového výsledku mezi lety 2001 a 2016.

Z odpovědí učitelů v dotaznících vyplývá, že výuka čtení probíhá převážně pouze v rámci předmětu Český jazyk a literatura a že učitelé častěji procvičují především jednodušší čtenářské dovednosti, s čímž souvisí

Obrázek 1 | Ukázka úlohy z velmi vysoké úrovně čtenářské gramotnosti zaměřené na vyhledávání informací (informační text)

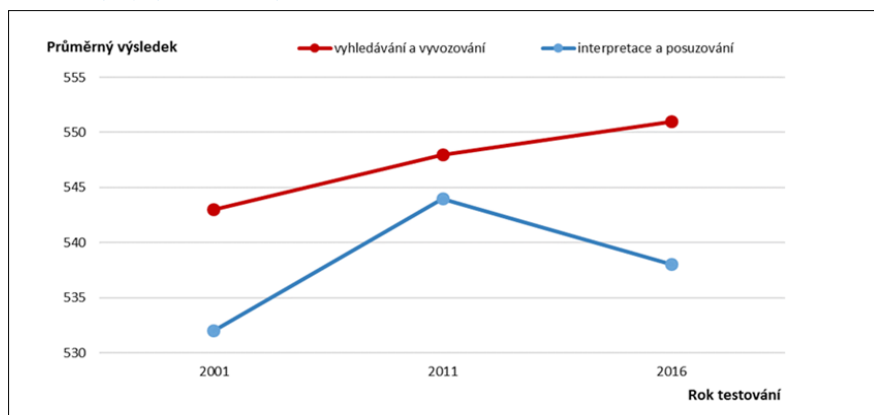
11. Jaké informace článek uvádí o velikosti karety a o její potravě v jednotlivých obdobích jejího života?

Doplň prázdná místa v tabulce.

Tři políčka jsme vyplnili za tebe.

Období života	Velikost	Potrava
Vajíčko	golfový míček	Vejce má vlastní výživu.
Mládě	olšeový oříšek	kravceby, malé medúzy, želvi
Dospívající želva	Talíř	řasy a mořská tráva
Dospělá želva	90 cm	Řasy a mořská tráva

Graf 1 | Vývoj výsledků českých žáků na škálách podle postupů porozumění textu od roku 2001

využívání čítanek a textů, které se v dostatečné míře nezaměřují na rozvoj složitějších postupů porozumění textu. V českém kurikulu čtení, na rozdíl od některých zemí, nejsou metody výuky čtení ani konkrétní očekávané čtenářské dovednosti přesně definovány.

Národní zpráva z šetření PIRLS 2016 s podrobnými výsledky je k dispozici na webových stránkách České školní inspekce (-zde-).

Regionální semináře k výsledkům PIRLS 2016

V lednu a únoru 2018 Česká školní inspekce uspořádá v sedmi vybraných krajských městech regionální semináře (viz tabulka 1), jejichž cílem bude seznámit vysokoškolské pedagogy – didaktiky a metodiky čte-

ní připravující budoucí učitele a další odborníky ze školství s výsledky mezinárodního šetření PIRLS 2016. Informace o přesném místě konání bude registrovaným účastníkům sdělena dodatečně. V případě zájmu o účast prosíme o registraci na e-mailové adrese: pirls@csicr.cz.

Tabulka 1 | Semináře PIRLS 2016

Datum	Místo konání
9. 1. 2018	Olomouc
10. 1. 2018	Brno
11. 1. 2018	Praha
17. 1. 2018	České Budějovice
18. 1. 2018	Plzeň
6. 2. 2018	Hradec Králové
8. 2. 2018	Ústí nad Labem